

Лекція № 2.

Курс зарубіжної літератури у школі. Принципи вивчення літератури в школі.

Ісаєва Олена Олександрівна
д. пед. н., проф., зав. кафедрою
методики викладання світової
літератури
НПУ ім. М.П. Драгоманова

План

1. Курс зарубіжної літератури в школі. Його призначення та мета.
2. Своєрідність методики викладання світової літератури як науки. Об'єкт і предмет, завдання вивчення методики викладання літератури.
3. Принципи вивчення зарубіжної літератури в школі.

«ВІКНО У СВІТ»

**Курс “Зарубіжна література” –
важлива складова літературної
освіти українських школярів**

1992 р.

**реалізує стратегічне загальнодержавне
завдання інтеграції України в світовий
культурний простір**

Курс “Зарубіжна література”

Об’єкт вивчення —
кращі твори світового
красного
письменства.

Мета предмета —
залучити школярів до
скарбниці світової
літератури, а через неї
до фундаментальних
цінностей культури
людства.

Предмет “Зарубіжна література” має здійснювати такі завдання:

- вчити учнів сприймати літературний твір як мистецьке явище, розуміти його художню своєрідність, особливості індивідуального стилю автора, розглядати його в контексті розвитку культури;
- розширювати читацький досвід учнів, вчити самостійно вибирати книжку та спілкуватися з нею, репрезентувати кращі здобутки української перекладацької школи, знайомити з видатними вітчизняними майстрами перекладу;
- виховувати в учнів повагу до інших національних культур;
- формувати вміння бачити світовий контекст української літератури і через нього на новому рівні усвідомлювати її національну своєрідність, її здобутки та внесок у розвиток світової культури;
- готувати учнів до життєдіяльності у полікультурному просторі.

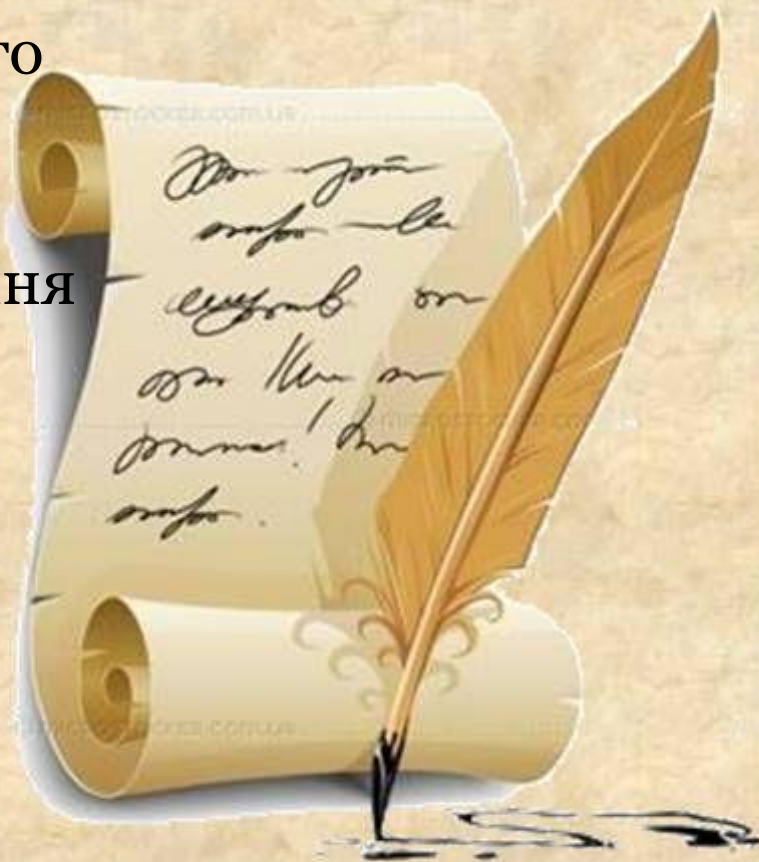
сформована
особистість, людина з
розвинутим
критичним
мисленням

головний результат навчання

**Формування особистісного
ціннісного ставлення до людини та
оточуючого світу на основі
прочитаних художніх творів, що є
метою вивчення літератури в
школі, співпадає не тільки з
завданнями будь-якого сучасного
навчального процесу, а й є
визначальною стратегією розвитку
особистості у XXI столітті.**

Головні завдання літературної освіти сьогодні:

- ☐ моделювання індивідуальної освітньої траєкторії учня;
- ☐ створення індивідуального бекграунду учня;
- ☐ формування здатності *learning to learn* – навчання вчитися протягом усього життя;
- ☐ розвиток дивергентного мислення;
- ☐ формування емпатії, розвинутого образного і критичного мислення.

методика викладання літератури

ЩО вивчати?

для **ЧОГО?**

(з якою метою вивчати?)

Методика викладання літератури – це самостійна педагогічна наука про раціональне використання методів, прийомів і технологій навчання, які забезпечують вчителю-словеснику найвищу педагогічну результативність у формуванні особистості учня засобами художнього слова.

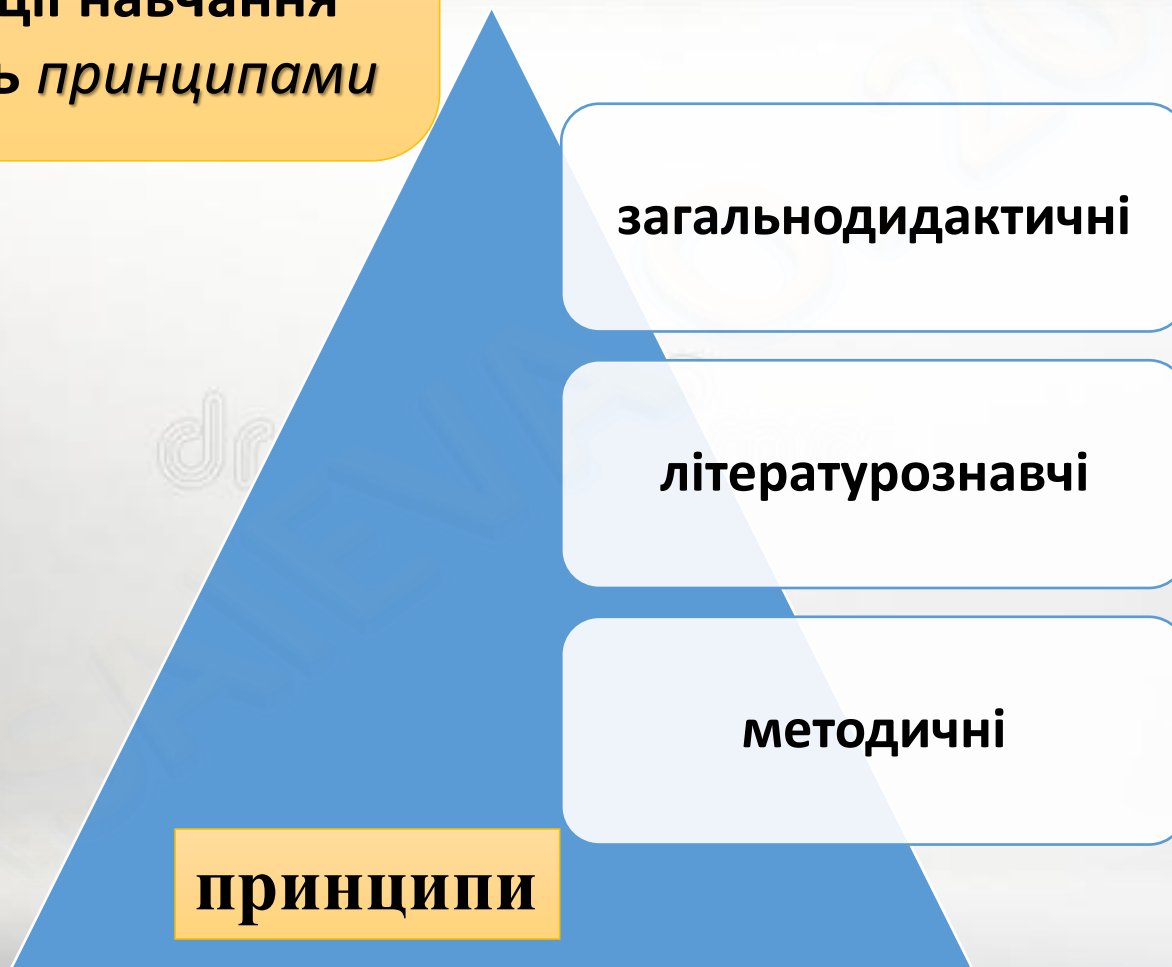
ЯК вивчати?

Методика ЗЛ має свої методи дослідження:

- 1) **метод спостереження** (коли спостерігаються основні форми роботи в методиці – урок, система уроків тощо);
- 2) **метод зрізу чи метод масового одночасного опитування учнів** (бесіда, анкетування, письмові твори, тести тощо);
- 3) **метод педагогічного експерименту**;
- 4) **узагальнення досвіду найкращих вчителів, методистів.**

- ❑ Основні правила, керівні ідеї та вимоги до організації навчання називають *принципами*

НЕ ЗАШКОДЬ !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

Нам не дано предугадать,
Как слово наше отзовется...

Федір Гітчев

Загальнодидактичні

науковість

посильність

доступність

спрямованість на
розвиток учня

взаємозв'язок
навчання і виховання

антропологічний

інші

літературознавчі

принцип єдності
змісту і форми

контекстний

культурологічний

репрезентативний

принцип
цілісності аналізу

інші

збалансованості між
вимогами сучасної
літературознавчої науки і
доступністю творів для
учнівського сприйняття

взаємозв'язку
аксіологічного,
естетичного і
культурологічного
підходів

толерантності
(антидогматичності)

діалогічності

краєзнавчого та
етнокультурного
підходу

діалогу
культур

взаємозв'язаного
вивчення зарубіжної
та української
літератур

інші

методичні принципи

Основні принципи вивчення зарубіжної літератури в школі

загальнодидактичні

- ✓ науковість
- ✓ історизм
- ✓ посиленість
- ✓ доступність
- ✓ спрямованість на розвиток учня
- ✓ антропологічний

методичні

- ✓ принцип збалансованості між вимогами сучасної літературознавчої науки і доступністю творів для учнівського сприйняття
- ✓ принцип діалогічності
- ✓ принцип толерантності (антидогматичності)
- ✓ принцип емоційності
- ✓ принцип краєзнавчого та етнокультурного підходу
- ✓ принцип взаємозв'язаного вивчення зарубіжної та української літератур

літературознавчі

- ✓ єдності змісту і форми
- ✓ контекстний
- ✓ культурологічний
- ✓ репрезентативний
- ✓ принцип цілісності аналізу

ХУДОЖНИК RANDAL SPANGLER